

читанье то, ако четж често. Но когато нѣкой прави нѣшоси толкози често, щото да достигне да не осѣща, когато го чини другъ пѣтъ, тогава тази угодность се зве обыкѣ, наука, напр. щомъ сутрина се сабудѣмъ, тосчасъ, безъ да ми кажи нѣкой, отивамъ и омывамъ рѣцѣ тѣ и лице то си: това го обыкнахъ и стана ми наука.

19. ЗА ЯЗЫКЪ А И ПИСАНЬЕ ТО,

Съ гласъ а си можж да произнасиѣмъ различни гласове: можж да произнасиѣ а, о, е, б, г, с, к, п. Тѣзи гласове се казвѣтъ вещанія. Двѣ или повѣче гласове такива, като ся произносиѣтъ заедно казвѣтъ се слогъ. Когато произносиѣмъ такива гласове да не знаменувать, тогава тѣи сж прости безначни, каквото кога то една вѣщъ удри друга и произносиѣтъ гласъ. Но когато произносямъ тѣи гласове и знаменувамъ нѣщо си, тогава се звѣтъ рѣчи. А на рѣчи тѣ полза та е таиѣ, че, колкото человекѣи слушѣтъ мой тѣ рѣчи, учатъ се изедно и шо имамъ на умъ а си: и съ този способъ можж да изявиѣ мысли тѣ си на други человекѣи. Събиранье то на рѣчи тѣ, които употребявамъ за да изявиѣ мысли тѣ си на други тѣ, се зве языкъ. Но не говориѣтъ сѣчки тѣ человекѣи единъ общи языкъ, но имѣтъ много и различни язици. Языкъ а, когото азъ говориѣмъ, се зове български, и го зовѣмъ матерни ми языкъ: и кога иска нѣкой да се разговорѣи съ мене, трѣби български да ми говори, защо инакъ не проумѣвамъ.

Кога говориѣмъ, внимавамъ, за да разберѣтъ други тѣ, сирѣчь да познаѣтъ мои тѣ мисли: а да мѣ разберѣтъ, трѣба да ся трудѣмъ да произносиѣмъ чисто и ясно, сирѣчь, да произнасямъ гласове тѣ и слоговѣ тѣ така, щото да се проумѣватъ лесно: и юще да зовѣмъ сѣкъ вѣщъ на име: защото азъ ако зовѣмъ камѣнь онова, което други зовѣтъ